

ZESTAW ZADAŃ MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Zasady oceniania:

1. Za rozwiązanie zadań można uzyskać maksymalnie 100 punktów.
2. Model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, a nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych).
3. Za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty.
4. Za zadania otwarte, za które można przyznać jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną.
5. Za zadania otwarte, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w modelu) przedstawił zdający.
6. Jeżeli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika to z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu.
7. Jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o pełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Punkta-cja	Kryteria zaliczenia
1.	Patarczakowski, północno-zachodnim, Przełęcz Orłowicza, Roh, konny (<i>uznajemy również żółty</i>)	0 - 4	za uzupełnienie tekstu poprawnymi nazwami: - potoku 1 pkt - kierunku geograficznego ... 1 pkt za poprawne uzupełnienie pozostałych luk: - dwóch 1 pkt - trzech 2 pkt
2.	B	0 - 1	za wybór właściwego kierunku 1 pkt
3.	Odległość na mapie 5 cm 1 cm → 0,5 km 5 cm → x km $x = 5 \text{ cm} \cdot 0,5 \text{ km} = \underline{2,5 \text{ km}}$	0 - 3	za poprawną metodę rozwiązania 1 pkt za poprawny pomiar odległości na mapie 1 pkt (<i>dopuszczalny błąd pomiaru +/- 1mm</i>) za poprawne obliczenia i podanie wyniku w km 1 pkt (<i>uwzględniając błąd pomiaru na mapie uznajemy odpowiedzi z przedziału 2,45 – 2,55 km</i>)

4.	<p>I sposób: Długość boku pola A1 na mapie – 4 cm Powierzchnia na mapie: $4 \cdot 4 = 16 \text{ cm}^2$ Powierzchnia w terenie: $1 \text{ cm}^2 \rightarrow 0,25 \text{ km}^2$ $16 \text{ cm}^2 \rightarrow x \text{ km}^2$ $16 \cdot 0,25 = \underline{4 \text{ km}^2}$</p> <p>II sposób: Długość boku pola A1 na mapie – 4 cm Długość boku pola A1 w terenie: Skala mapy 1 : 50 000 $1 \text{ cm} \rightarrow 0,5 \text{ km}$ $4 \text{ cm} \rightarrow x \text{ km}$ $x = 4 \cdot 0,5 = 2 \text{ km}$ Powierzchnia pola A1 w terenie: $2 \cdot 2 = \underline{4 \text{ km}^2}$</p>	0 - 4	<p>I sposób: za poprawną metodę rozwiązania zadania 1 pkt za poprawny pomiar długości boku pola A1 na mapie 1 pkt <i>(dopuszczalny błąd pomiaru +/-1 mm)</i> za poprawne obliczenia: - powierzchni pola A1 na mapie 1 pkt - powierzchni pola A1 w terenie i podanie wyniku w km^2 1 pkt <i>(uwzględniając błąd pomiaru na mapie uznajemy odpowiedzi z przedziału 3,8 – 4,2 km^2)</i></p> <p>II sposób: za poprawną metodę rozwiązania zadania 1 pkt za poprawny pomiar długości boku pola A1 na mapie 1 pkt <i>(dopuszczalny błąd pomiaru +/-1 mm)</i> za poprawne obliczenia: - długości boku pola A1 na mapie 1 pkt - powierzchni pola A1 w terenie i podanie wyniku w km^2 1 pkt <i>(uwzględniając błąd pomiaru na mapie uznajemy odpowiedzi z przedziału 3,8 – 4,2 km^2)</i></p>
5.	<p>Np. 1. W Bieszczadach jest mniej pięter (nie występują piętra: regła górnego, kosodrzewiny, turniowe) 2. Te same piętra mają różny zasięg pionowy. 3. Górne granice tych samych pięter są na różnych wysokościach n.p.m.</p>	0 - 2	<p>za podanie poprawnej różnicy: - jednej 1 pkt - dwóch 1 pkt</p>
6.	<p>A – P B – F C - P</p>	0 - 2	<p>za poprawne odpowiedzi - dwie 1 pkt - trzy 2 pkt</p>

7.	a) erozja boczna b) meander (meandry, zakole, zakola)	0 - 2	za podanie poprawnej nazwy: - erozji rzecznej 1 pkt - formy morfologicznej 1 pkt
8.	Polska, Ukraina, Słowacja	0 - 2	za podanie nazw właściwych krajów: - dwóch 1 pkt - trzech 2 pkt
9.	Np. <u>Ukształtowanie powierzchni:</u> - w polu C2 dominują doliny (Sanu i jego dopływów), natomiast pole A5 obejmuje głównie szczytowe partie Połoniny Wetlińskiej <u>Wody powierzchniowe:</u> - w polu C2 płynie rzeka San, do której uchodzą dopływy, w polu A5 występują jedynie źródłowe odcinki jednego z dopływów Sanu - pole C2 charakteryzuje się większą gęstością sieci rzecznej <u>Roślinność:</u> - obszar w polu A5 jest w większym stopniu zalesiony; - tylko w polu A5 występują połoniny	0 - 3	za poprawną różnicę dotyczącą: - ukształtowania powierzchni 1 pkt - wód powierzchniowych 1 pkt - roślinności 1 pkt
10.	Np. - położenie: w Bieszczadach, nad Sanem, na północ od BdPN - walory turystyczne: wchodzi w skład zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, bliskość rzeki, w otoczeniu lasów, obiekty historyczne (ruiny cerkwi, pozostałości zabudowań dworskich) - zagospodarowanie turystyczne: schronisko AM Lublin, agroturystyka, ścieżki przyrodnicze, dydaktyczne, spacerowe, szlak konny - specyfika miejsca: czyste środowisko, zapewnia ciszę i spokój (brak osiedli w pobliżu), teren w części zabagniony, obecność walorów historycznych, agroturystyka	0 - 5	za poprawnie określone elementy odpowiedzi: - położenie miejsca (minimum jedna cecha) 1 pkt - jeden walor turystyczny 1 pkt - dwa walory turystyczne 1 pkt - dwa różne rodzaje obiektów zagospodarowania turystycznego 1 pkt - specyfikę miejsca (minimum 1 cecha) 1 pkt

11.	<p>Np.</p> <p><u>Atuty:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - cisza i spokój dla ludzi i zwierząt, - nieskażone powietrze, - możliwość przecierania szlaków, - możliwość dłuższego bezpośredniego kontaktu z przyrodą, co sprzyja lepszemu poznaniu terenu. <p><u>Przeszkody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - trudności dojazdu, - wyższe koszty dojazdu i przejazdów w obrębie tego obszaru, - utrudnione szybkie przemieszczanie się (w określonym czasie można poznać mniejszy teren), - brak możliwości dokładnego poznawania regionu przez turystów z dysfunkcjami ruchowymi (lub innymi schorzeniami), - ewentualność wyższych cen (jako konsekwencja wydłużenia drogi transportu towarów). 	0 - 4	<p>za podanie poprawnych elementów odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednego atutu 1 pkt - dwóch atutów 2 pkt - jednej przeszkody 1 pkt - dwóch przeszkód 2 pkt
12.	<p>Np.</p> <p><u>Zagospodarowanie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - słabo rozwinięta sieć osadnicza - dominacja turystycznych form zagospodarowania (np. szlaki turystyczne, baza noclegowa) <p><u>Środowisko przyrodnicze:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - urozmaicona rzeźba terenu - duże zalesienie - dobrze rozwinięta sieć wód powierzchniowych 	0 - 3	<p>za przedstawienie właściwej cechy dotyczącej zagospodarowania 1 pkt</p> <p>za przedstawienie właściwych cech dotyczących środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednej 1 pkt - dwóch 2 pkt
13.	<p>a)</p> <p>s. klimatów podzwrotnikowych, s. klimatów umiarkowanych, s. klimatówokołobiegunowych</p> <p>b)</p> <p>od góry rysunku: N, W</p>	0 - 3	<p>za podanie poprawnych nazw stref:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch 1 pkt - trzech 2 pkt <p>za poprawne umieszczenie ośrodków barycznych 1 pkt</p>
14.	<p>a)</p> <p>np. wartość rocznej amplitudy temperatury rośnie wraz ze wzrostem odległości od równika</p> <p>b) 3,</p> <p>przyczyna: wpływ chłodnego prądu morskiego</p>	0 - 3	<p>za podanie poprawnego wniosku 1 pkt</p> <p>za wybór właściwego miejsca 1 pkt</p> <p>za podanie poprawnej przyczyny anomalii 1 pkt</p>

15.	Wierszami: 1. tektoniczne, Rosja, stałe 2. polodowcowe 3. przybrzeżne 4. USA/Kanada, stałe 5. okresowe	0 - 4	za każde dwa poprawnie uzupełnione miejsca w tabeli 1 pkt
16.	W polu nr1: magmowe W polach nr 2, 3: granit, porfir W polach nr 4, 5, 6: gips, piaskowiec, ropa naftowa W polu nr 7: metamorficzne	0 - 3	za poprawne uzupełnienie pól schematu: - trzech lub czterech 1 pkt - pięciu lub sześciu 2 pkt - siedmiu 3 pkt <i>(jeśli w polu nr 1 odpowiedź jest błędna, np. metamorficzne, to wtedy nie zaliczamy wpisanych w polach nr 2 i 3: granitu, porfiru)</i>
17.	Np. <u>Skutki globalne:</u> - emisja do atmosfery gazów wulkanicznych, - emisja do atmosfery popiołów wulkanicznych wywołująca zmniejszenie ilości docierającego do Ziemi promieniowania słonecznego, - tsunami. <u>Skutki lokalne:</u> pozytywne: - urodzajne gleby powstałe na popiołach wulkanicznych negatywne: - zagrożenie życia ludzi, - lava zalewająca domy i pola uprawne, - straty materialne powodowane trzęsieniami ziemi związanymi z erupcją wulkanu, - dyskomfort psychiczny mieszkańców strefy wulkanicznej.	0 - 3	za poprawny skutek: - globalny 1 pkt - lokalny – pozytywny 1 pkt - lokalny – negatywny 1 pkt

18.	<p>Np.</p> <p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadmiar siły roboczej (bezrobocie), - brak kapitału, - brak warunków tworzenia nowoczesnego przemysłu. <p>b) np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - posługują się językiem angielskim, - stosują nowoczesne technologie w życiu i w pracy (Internet, wideotelefon), - są mobilni. 	0 - 3	<p>a)</p> <p>za odpowiedź zawierającą dwie poprawne przyczyny..... 1 pkt</p> <p>b)</p> <p>za podanie poprawnych przykładów umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch 1 pkt - trzech 2 pkt
19.	<p>Np.</p> <p><u>Skutki ekonomiczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - gwarancja zabezpieczenia finansowego dla części społeczeństwa, - niższe bezrobocie na Filipinach - rozwój usług telekomunikacyjnych. <p><u>Skutki społeczne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - długotrwałe rozdzielanie rodzin, - tworzenie „wirtualnego narodu”, - korzystanie z doświadczeń emigracji zarobkowej (np. przekonanie o potrzebie uczenia się). 	0 - 3	<p>za podanie poprawnych skutków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch 1 pkt - trzech (reprezentujących oba rodzaje) 2 pkt - dwóch ekonomicznych i dwóch społecznych 3 pkt
20.	<p>Np.</p> <p>a) <u>działania rządu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - tanie kursy szybkiego przekwalifikowania się pracowników, - przygotowanie oferty edukacyjnej dla młodego pokolenie w celu sprostania wymaganiom rynku europejskiego (np. kursy językowe, technologii informatycznej), - tworzenie warunków sprzyjających napływowi zagranicznych inwestycji, - tworzenie korzystnych warunków dla polskiej przedsiębiorczości. <p>b) <u>działania indywidualne:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie kształcenia wielokierunkowego, - nauka języków obcych, - praca na własny rachunek. 	0 - 4	<p>za logiczne propozycje działania rządu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedną 1 pkt - dwie 2 pkt <p>za logiczne propozycje działania pojedynczych obywateli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedną 1 pkt - dwie 2 pkt
21.	<p>A. Rosja</p> <p>B. Polsce</p> <p>C. Irlandia</p> <p>D. Rosja, Łotwa i Czechy</p>	0 - 3	<p>za poprawne uzupełnienie zdań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwóch 1 pkt - trzech 2 pkt - czterech 3 pkt

22.	Np. - brak rąk do pracy, - wzrost zapotrzebowania na specjalistyczne usługi medyczne, - wzrost wydatków z budżetu państwa na emerytury, opiekę społeczną, - kurczenie się rynku pracy w szkolnictwie, - napływ imigrantów (jako siły roboczej) może prowadzić do konfliktów m.in. na tle różnic kulturowych.	0 - 3	za podanie poprawnych przykładów problemów: - jednego 1 pkt - dwóch 2 pkt - trzech 3 pkt
23.	a) np. jedno, dominujące wielkością miasto b) D	0 - 2	za podanie poprawnej cechy 1 pkt za wybór właściwego rysunku 1 pkt
24.	Nowy Jork, Osaka, Tokio, Waszyngton	0 - 2	za podkreślenie miast: - ze Stanów Zjednoczonych 1 pkt - z Japonii 1 pkt
25.	Np. - zanieczyszczenie atmosfery na skutek dużej emisji związków siarki i pyłów, - występowanie kwaśnych deszczów, - zmiany w roślinności wywołane np. kwaśnymi deszczami, - zajęcie znacznych obszarów pod składowiska popiołów, - zrzuty podgrzanych wód do rzek powodujące zmiany flory i fauny.	0 - 3	za podanie właściwych konsekwencji: - jednej 1 pkt - dwóch 2 pkt - trzech 3 pkt

26.	<p>Np.</p> <p>a)</p> <p><u>Zalety A</u> – ograniczenie zanieczyszczenia środowiska (np. powietrza), tańsza energia elektryczna</p> <p><u>Zalety B</u> – modernizacja może prowadzić do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska, nie będzie masowych zwolnień pracowników w rejonach koncentracji tych zakładów, kontynuacja wydobycia węgla kamiennego i brunatnego, brak ryzyka ewentualnego skażenia środowiska w wyniku awarii elektrowni atomowej</p> <p>b)</p> <p><u>Wybór A:</u> w perspektywie zwiększającego się zapotrzebowania na energię - przy niższych kosztach jej wytwarzania w elektrowniach atomowych - koszty funkcjonowania gospodarki mogą być mniejsze, stworzy warunki do rozwoju nauki pracującej na potrzeby energetyki atomowej</p> <p><u>Wybór B:</u> w aktualnej sytuacji gospodarczej Polski taka decyzja jest lepsza, ponieważ: nie wymaga bardzo dużych środków na budowę elektrowni atomowych, nie pogłębia problemu bezrobocia, eliminuje obawy przed skutkami ewentualnej awarii elektrowni atomowej, eliminuje problemy ze składowaniem odpadów z elektrowni atomowych</p>	0 - 5	<p>a)</p> <p>za podanie zalet dla działania A lub B:</p> <p>- jednej 1 pkt</p> <p>- dwóch 2 pkt</p> <p>za podanie zalet dla działania B:</p> <p>- jednej 1 pkt</p> <p>- dwóch 2 pkt</p> <p>b)</p> <p>za logicznie uzasadniony wybór 1 pkt</p>
27.	<p>Np.</p> <p>a) korzystne – większa szansa na zdrową żywność</p> <p>b) korzystne – mniejsze negatywne zmiany w środowisku</p> <p>c) korzystne - przy dużym zapotrzebowaniu na zdrową żywność, niekorzystne – mniejsze plony dają mniejszy zysk</p>	0 - 3	<p>za każdą ocenę z logicznym uzasadnieniem po 1 pkt</p>

28.	<p>a) np. W Ameryce Północnej w strukturze PKB zaznacza się wyraźna dominacja jednego kraju (USA), w Europie jest kilka krajów dominujących.</p> <p>b) tak, mimo że we Włoszech globalna wartość PKB jest mniejsza niż w Chinach, to jednak wielokrotnie mniejsza liczba mieszkańców powoduje, że PKB na 1 mieszkańca jest większy we Włoszech</p>	0 - 2	<p>a) za podanie różnicy między Europą a Ameryką Północną 1 pkt</p> <p>b) za uzasadnienie większej wartości PKB/mieszk. we Włoszech 1 pkt</p>																
29.	Meksyk, Argentyna, Brazylia, Korea Płd., Chiny	0 - 2	<p>za wypisanie właściwych krajów:</p> <p>- trzech-czterech 1 pkt</p> <p>- pięciu 2 pkt</p>																
30.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Kraj</th><th>Nr na mapie</th><th>Najstarszy konflikt</th><th>Bezpośrednie zaangażowanie militarne Polaków</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Afganistan</td><td>4</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Irak</td><td>2</td><td></td><td>tak</td></tr> <tr> <td>Izrael</td><td>1</td><td>+</td><td>nie</td></tr> </tbody> </table>	Kraj	Nr na mapie	Najstarszy konflikt	Bezpośrednie zaangażowanie militarne Polaków	Afganistan	4			Irak	2		tak	Izrael	1	+	nie	0 - 4	<p>za wpisanie właściwych numerów państw z mapy:</p> <p>- dwóch 1 pkt</p> <p>- trzech 2 pkt</p> <p>za wskazanie najstarszego konfliktu 1 pkt</p> <p>za określenie bezpośredniego militarnego zaangażowania Polaków w Iraku i Izraelu 1 pkt</p>
Kraj	Nr na mapie	Najstarszy konflikt	Bezpośrednie zaangażowanie militarne Polaków																
Afganistan	4																		
Irak	2		tak																
Izrael	1	+	nie																
31.	<p>a)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Integracja</th><th colspan="2">Dezintegracja</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CEFTA</td><td></td><td>RWPG</td><td>EFTA</td></tr> <tr> <td></td><td>NATO</td><td>Układ Warsza- wski</td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>b) Malta, Polska, Słowacja, Estonia, Łotwa, Słowenia</p>	Integracja		Dezintegracja		CEFTA		RWPG	EFTA		NATO	Układ Warsza- wski		0 - 5	<p>za wypełnienie miejsc w tabeli właściwymi nazwami:</p> <p>- dwóch 1 pkt</p> <p>- trzech lub czterech 2 pkt</p> <p>- pięciu 3 pkt</p> <p>za podkreślenie nazw właściwych krajów:</p> <p>- czterech lub pięciu 1 pkt</p> <p>- sześciu 2 pkt</p>				
Integracja		Dezintegracja																	
CEFTA		RWPG	EFTA																
	NATO	Układ Warsza- wski																	
32.	<p><u>Lubelskie</u>: Roztoczański PN, Poleski PN, Zamość</p> <p><u>Małopolskie</u>: Tatrzański PN, Pieniński PN, Magurski PN, Gorczański PN, Babogórski PN, Ojcowski PN, Kraków, Oświęcim, Wieliczka, Kalwaria Zebrzydowska</p> <p><u>Mazowieckie</u>: Kampinoski PN, Warszawa</p> <p><u>Pomorskie</u>: Słowiński PN, PN Bory Tucholskie, Malbork</p>	0 - 5	<p>za uzupełnienie właściwymi nazwami miejsc w tabeli:</p> <p>- dwóch 1 pkt</p> <p>- trzech lub czterech 2 pkt</p> <p>- pięciu lub sześciu 3 pkt</p> <p>- siedmiu 4 pkt</p> <p>- ośmiu 5 pkt</p>																